

Автор: **КАРПЕНКО Сергій Михайлович**, генеральний директор Асоціації «Союз птахівників України»

Стан галузі та перспективи розвитку птахівництва в Україні

Доповідь на XI Міжнародній конференції «Птахівництво 2015» (м. Трускавець, 15-17 вересня 2015 року)

Доброго дня, шановні учасники конференції! Перш за все я хотів би подякувати вам за те, що ви наїшли час й можливості відгукнутися на наше запрошення та прийняти участь у конференції.

Я хочу проінформувати вас про стан галузі птахівництва в Україні. Як ви знаєте, птахівництво – це єдина галузь тваринництва, яка на протязі останніх років показувала позитивну динаміку виробництва. Фактично до 2014 року у нас постійно відбувався ріст всіх показників. По відомим всім нам причинам в минулому році, зараз ми маємо погіршення цих показників, але все одно галузь розвивається і постійно збільшує виробництво.

Поголів'я птиці

Починаючи з 2000-го до 2013-го року поголів'я птиці постійно збільшувалося (див. **Таблицю 1**), особливо ця тенденція спостерігається в сільськогосподарських підприємствах з 25 млн. голів в 2000 році до 132 млн. — в 2013 році. На кінець 2014 року поголів'я складало 124 млн. голів, а за 7 місяців поточного року воно зменшилося до 119 млн. голів (в Луганській і Донецькій області дуже багато підприємств фактично були знищені через ситуацію на Сході). Незважаючи на такі тенденції, в 2014 році у нас було досягнуто позитивних показників у всіх категоріях господарств галузі птахівництва.

Таблиця 1. Поголів'я птиці всіх видів в Україні

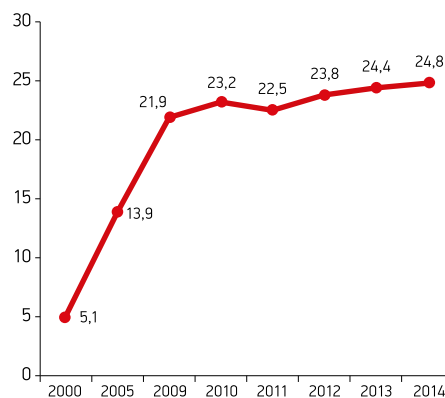
Рік	Поголів'я на с/г підприємствах (млн. голів)	Поголів'я на господарствах населення (млн. голів)	Загальні кількості на всіх категоріях господарств
2000	25	98	124
2005	67	95	162
2010	100	91	192
2012	118	96	214
2013	132	98	230
2014 *	124	94	218
7 міс 2014 *	130	132	261
7 міс 2015 *	119	130	249

* Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим і м. Севастополя

Виробництво м'яса птиці

В минулому році було вироблено 1169 тис.т м'яса птиці в загальній вазі, з них 975 тис.т – м'ясо бройлерів.

Найбільшими виробниками м'яса птиці стали: «Миронівський хлібопродукт», «Комплекс «Агромарс», «Птахокомбінат «Дніпровський», корпорація «Агро-Овен», ПАТ «Володимир-Волинська птахофабрика»

Графік 1. Споживання м'яса птиці на одну особу, кг/рік

Споживання м'яса птиці

Споживання фактично зросло з 2005 року (13,9 кг на душу населення) до 25 кг в минулому році (див. **Графік 1**), найближчими роками ми прогнозуємо, що цей показник становитиме 27 кг на душу населення, що буде відповідати рівню споживання в європейських країнах.

Імпорт та експорт м'яса птиці

Протягом останніх років спостерігається тенденція до зменшення імпорту продукції птахівництва: в 2014 році цей показник становив 61 тис.т, порівняно з минулим роком за 7 місяців 2014 року – 28 тис.т було завезено, така тенденція спостерігається і в цьому році, за 7 місяців 2015 року – 27 тис.т.

Що стосується експорту м'яса птиці, то в 2014 році цей показник становив 175 тис.т, це на 30 тис.т більш, ніж в 2013 році.

За 7 місяців поточного року вже експортовано 91 тис.т, це на 5 тис.т більш, ніж за аналогічний період 2014 року. За підсумками 2015 року ми прогнозуємо, що експорт м'яса птиці з України становить 190 тис.т. (див. **Таблицю 2**).

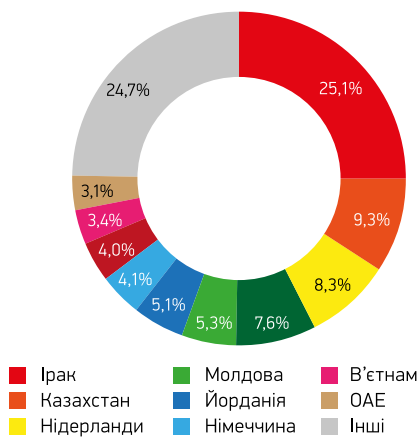
Таблиця 2. Імпорт та експорт м'яса птиці

Рік	Імпорт, тис.т	Експорт, тис.т
2000	26	0,8
2005	142	0,1
2010	155	33
2012	115	81
2013	71	146
2014 *	61	175
7 міс 2014 *	29	86
7 міс 2015 *	28	91

* Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим і м. Севастополя

Серед країн-експортерів Україна займає 8-е місце в світі. Якщо говорити про місце України серед країн-виробників Європейського союзу, то за підсумками минулого року ми займаємо 6-у позицію по виробництву, поступаючись таким країнам, як Польща, Німеччина, Франція, Британія, Італія (див. **Графік 2 і 3**).

Як ви знаєте, в 2013 році Україна отримала право експорту власної продукції до країн ЄС. В минулому році було експортовано 19,9 тис.т м'яса птиці і м'ясопродуктів. За 6 місяців поточного року експорт вже становить 17 тисяч

Графік 2. Основні країни-імпортери м'яса птиці з України

тон. За цим показником Україна займає 3 місце серед країн-експортерів до країн ЄС. Фактично у нас обсяг експорту до країн ЄС обмежений квотою 36 тис.т, але ми постійно ставимо питання до Міністерства АППУ і відчуваємо його допомогу, щоби збільшити цю квоту до 100 тис.т. Але це питання не просте, тому що вимагає погодження зі всіма країнами ЄС.

Виробництво яєць

Щодо виробництва яєць курячих харчових, то в 2014 року за всіма категоріями господарств вироблено 19,9 млрд. штук. На сьогодні ми маємо зменшення обсягів виробництва, близько 20% ми втратили, тому що фабрики Луганської, Донецької областей не працюють. (див. **Таблицю 3**).

Таблиця 3. Виробництво яєць від птиці всіх видів в Україні

Рік	Виробництво на с/г підприємствах (млрд. штук)	Загальні кількості на всіх категоріях господарств (млрд. штук)
2000	3,0	8,8
2005	6,5	13,0
2010	10,2	17,0
2012	12,0	19,1
2013	12,2	19,6
2014 *	12,8	19,9
7 міс 2014 *	7,8	12,4
7 міс 2015 *	6,1	10,7

* Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим і м. Севастополя

Споживання яєць

Споживання в минулому році склав 311 штук на душу населення, при виробництві 420 штук. (див. **Графік 4**).

Графік 3. Основні країни-експортери м'яса птиці в Україну

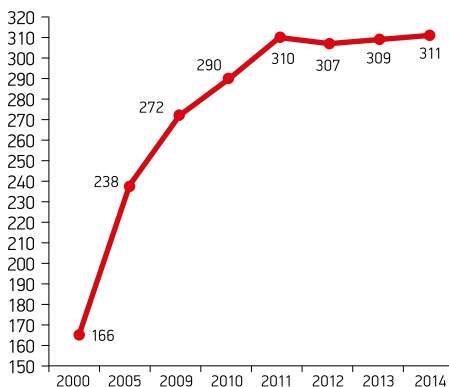
Найбільші виробники яєць: ГК «Авангард», ГК «Овостар Юніон», ГК «Інтер-Запоріжжя», ПФ «Авіас 2000», ПФ «Крупець», ПФ «Поділля», ПФ «Тернопільська»

Експорт свіжих пташиних яєць з України

За останні роки Україна також суттєво збільшила експорт яєць. В минулому році цей показник склав 987 млн. штук, за 7 місяців поточного року – 558 млн. штук, цей показник на рівні минулорічного показника за аналогічний період

Приємно відмітити, що останнім часом Україна також розвиває напрямок переробки яєць з наступним експортом готових яйцепродуктів, що є досить позитивною тенденцією. За минулий рік було експортовано 4 тис.т таких продуктів, за 7 місяців поточного року – 2 тис.т. Основними країнами, куди здійснюється експорт яйцепродуктів є Данія, Саудівська Аравія, Єгипет.

Україна також отримала квоту на експорт яєць та яечних продуктів до Європейського союзу. На сьогоднішній день у нас атестовано 2 підприємства,

Графік 4. Споживання яєць на одну особу, шт/рік

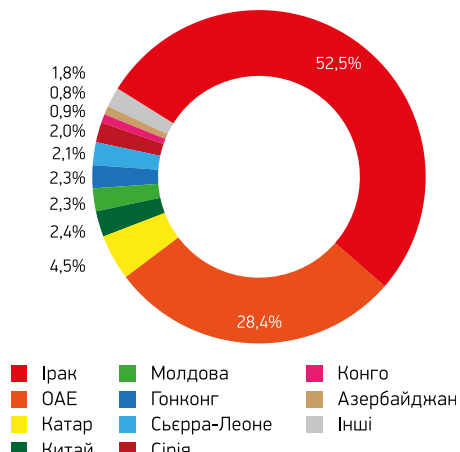
які займаються яйцепереробкою, це ТОВ «Імперово Фудс» і ГК «Овостар Юніон», в минулому році вони ще не експортували по квоті, в поточному році вже здійснюються поставки в Європейський союз. Також в цьому році Україна отримала право експортувати яйця класу «А», тобто яйця, що відносяться до споживчих, але на сьогодні ми не маємо жодного підприємства, яке атестовано. Зараз деякі компанії займаються модернізацією виробничих потужностей для того, щоб отримати це право експорту.

Приємно відмітити, що серед країн ЄС Україна займає перше місце по виробництву яєць харчових.

Перспективи

Що стосується перспектив виробництва продукції птахівництва, то ми прогнозуємо, що ці тенденції, які спостерігалися на протязі першого півріччя, коли у нас було зниження виробництва, вони вже досягли якось певного дна, і в наступні місяці до кінця року виробництво збільшиться, і ми не будемо мати такі показники як -20% виробництва яєць курячих, і будемо мати зменшення виробництва 10-15% порівняно з минулим роком. А що стосується виробництва м'яса птиці, то зараз у нас показники відповідають минулорічним, і ми передбачаємо, що до кінця року +10-15 тис.т ми будемо мати позитивних показників.

Що стосується експорту, то ми прогнозуємо 90 тисяч тон м'яса птиці, сподіваємося, що в наступному році ми зможемо розраховувати на те, що буде збільшена квота на експорт до Європейського союзу. Ми активно працюємо над відкриттям нових ринків, таких як: Саудівська Аравія, Китай, Японія, південна Африка. **i**

Графік 5. Основні країни-імпортери свіжих пташиних яєць з України